

RADA I ZARZĄD POWIATU LUBLINIECKIEGO

S T R A T E G I A
R O Z W O J U P O W I A T U
L U B L I N I E C K I E G O

CELE ROZWOJU

ZADANIA REALIZACYJNE

STAROSTWO POWIATOWE W LUBLIŃCU
2000

Misja Władz Samorządowych Powiatu Lublinieckiego

Powiaty i gminy stają się dla obywateli najpoważniejszymi ogniwami struktury administracyjnej państwa, gdyż mieszkaniec gminy i powiatu będzie tam załatwiał swoje najistotniejsze sprawy.

Powiat jako drugi szczebel struktury samorządu terytorialnego ma uzupełniać to, czego nie może zrealizować gmina np.:

- z zakresu ochrony zdrowia - lecznictwo zamknięte,
- szkolnictwo ponadpodstawowe,
- domy pomocy społecznej,
- ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- ochrona przeciwpożarowa i ratownictwo,
- inspekcja sanitarna,
- inspekcja weterynaryjna,
- inspekcja nadzoru budowlanego i szereg innych nie wymienionych tutaj zadań.

Władze Powiatu Lublinieckiego stawiają jednak sobie za cel działania wykraczające poza powyższe ustawowe minimum. Zbliżająca się integracja Polski z Unią Europejską oraz przełom tysiąclecia skłaniają Powiat Lubliniecki do podjęcia wysiłków nad zapewnieniem harmonijnego, zrównoważonego rozwoju miast i wsi wchodzących w skład Powiatu.

Celem nadrzędnym wynikającym z deklaracji władz samorządowych powiatu jest osiągnięcie trwałego, akceptowanego społecznie i bezpiecznego ekologicznie rozwoju pozwalającego dorównać europejskim standardom życia, przy pełnym wykorzystaniu zasobów przyrodniczych, ludzkich i kapitałowych oraz walorów położenia Powiatu. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez dobrą współpracę między miastami, gminami wchodzącymi w skład Powiatu Lublinieckiego w zakresie właściwej gospodarki komunalnej, polityki transportowej, społecznej, oświatowej, mieszkaniowej, rolnej oraz spraw związanych z zagospodarowaniem przestrzennym.

Historia prac nad Strategią Powiatu Lublinieckiego

Niniejszy dokument stanowi wynik prowadzonych od 1996 roku prac władz samorządowych - gminnych i powiatowych - Powiatu Lublinieckiego. Zawiera on część diagnostyczną, będącą podsumowaniem obszernej analizy stanu społeczno-gospodarczego Powiatu, wizję strategiczną oraz wynikające z niej kierunki rozwoju Powiatu. Poszczególne kierunki rozwoju są jednocześnie konkretyzowane poprzez określenie projektów, których wdrożenie i realizacja warunkować będzie urzeczywistnienie strategicznej wizji rozwoju Powiatu Lublinieckiego.

Przedstawiciele gmin wchodzących w skład obecnego Powiatu Lublinieckiego rozpoczęli prace nad sformułowaniem strategii rozwoju społeczno-gospodarczego w 1996 roku wraz z przystąpieniem do projektu „Strategii Rozwoju Wspólnoty Lublinieckiej”. Warsztaty „Budowania Strategii Rozwoju Wspólnoty Lublinieckiej” odbyły się na 3 sesjach i stanowiły część programu „Strategia rozwoju lokalnego i regionalnego Górnego Śląska” realizowanego przez Związek Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw”, a finansowanego przez Rząd Krajowej Północnej Nadrenii Westfalii oraz Fundacji im. Fredricha Eberta. Celem warsztatów było wypracowanie strategii wspólnoty ponadlokalnej na bazie konsensusu, przy wykorzystaniu metod partycypatywnych, bezpośrednio angażujących w proces planowania reprezentantów współpracujących gmin, których wybrano do Rady Liderów Lokalnych.

Współtwórcy dotychczasowych opracowań oraz niniejszego dokumentu

Warsztaty: Strategia Rozwoju Wspólnoty Lublinieckiej
Rada Liderów Lokalnych

Imię i Nazwisko	Instytucja	Miasto/Gmina	Główne pole zainteresowań w związku ze strategią
Leon Brol	Urząd Gminy	Boronów	Rozwój gospodarczy
Józef Kalinowski	Urząd Miasta	Kalety	Oświata
Edmund Skibicki	Urząd Gminy	Koszęcin	Gospodarka odpadami
Henryk Swoboda	Urząd Gminy	Pawonków	Gospodarka odpadami
Janina Ogłaza	Urząd Gminy	Kochanowice	Odpady
Józef Pietruszka	Rada Gminy	Kochanowice	Rolnictwo
Felicjan Skolik	Rada Gminy	Herby	Ochrona środowiska
Roman Banduch	Urząd Gminy	Herby	Organizacja, zarządzanie
Jerzy Żuchowicz	Zespół Obsługi Placówek	Lubliniec	Oświata, kultura fizyczna
Wojciech Jędryka	Zespół Opieki Zdrowotnej	Lubliniec	Ochrona zdrowia, ekologia
Jacek Matuszczyk	Woj. O. Rehabil. Kochcice	Kochanowice	Ochrona zdrowia, ekologia
Tomasz Panek	Urząd Gminy	Koszęcin	Turystyka
Edmund Gruca	Urząd Rejonowy	Lubliniec	Planowanie przestrzenne, budownictwo
Felicja Sosna	Rada Miejska	Kalety	Służba zdrowia
Konrad Kupilas	Rada Miejska	Kalety	Kultura
Jacek Kopyto	Zarząd Gminy	Pawonków	Rozwój gospodarczy
Krzysztof Olczyk		Lubliniec	Manager projektu
Jacek Kuśmierz	Fundacja Edukacji Ekonomicznej	Warszawa	Manager warsztatów

Przewodniczący Rad oraz Członkowie Zarządu w okresie prac nad strategią rozwoju Powiatu Lublinieckiego

Miasto Lubliniec

	Kadencja 1994 -98	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Miasta Lublińca	- Józef Kazik	- Roman Marciniak
Przewodniczący Zarządu Miasta Lublińca	- Józef Widuch	- Józef Widuch
Członkowie Zarządu	- Wojciech Graca	- Andrzej Pawełczyk
„	- Jan Koza	- Henryk Bejm
„	- Edward Kwiatkowski	- Gerard Burek
„	- Ryszard Kwiatkowski	- Marek Karpe
„	- Roman Marciniak	- Józef Masoń
„	- Józef Masoń	- Jan Springwald

Miasto i Gmina Woźniki

	Kadencja 1994 -98	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Miasta i Gminy Woźniki	- Alojzy Cichowski	- Jerzy Kramarczyk
Przewodniczący Zarządu Miasta i Gminy Woźniki	- Edward Maniura	- Alojzy Cichowski
Członkowie Zarządu	- Lidia Kucharczyk	- Lidia Kucharczyk
„	- Jerzy Kramarczyk	- Stefan Długaj
„	- Józef Piedo	- Lucjan Garus
„	- Andrzej Słota	- Józef Piedo

Gmina Boronów

	Kadencja do VII 1997	Kadencja od VII 1997	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Gminy Boronów	- Wiesław Szwengiel	- Wiesław Szwengiel	- Alojzy Moj
Przewodniczący Zarządu Gminy Boronów	- Leon Brol	- Jan Tomalka	- Jan Tomalka
Członkowie Zarządu	- Henryk Myrcik	- Jihad Rezek	- Jihad Rezek
„	- Czesław Giza	- Teodor Jaksik	- Teodor Jaksik
„	- Rufin Majchrzyk	- Czesław Giza	- Czesław Giza
„	- Alojzy Fogel	- Tadeusz Wiatrek (odwołany IV 98r.)	
„	- Roman Czornik		

Gmina Ciasna

	Kadencja 1994 –98	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Gminy Ciasna	- Joachim Strzelczyk	- Joachim Strzelczyk
Przewodniczący Zarządu Gminy Ciasna	- Waldemar Ploska	- Waldemar Ploska
Członkowie Zarządu	- Zuzanna Geilke	- Eugeniusz Łapok
„	- Stefan Kik	- Jan Maciosek
„	- Paweł Krawczyk	- Reinhold Maniak
„	- Alfred Marczyk	- Józef Światała
„	- Grzegorz Konicki	- Kazimierz Ziółkowski

Gmina Herby

	Kadencja 1994 –98	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Gminy Herby	- Felicjan Skolik	- Edward Karpiński
Przewodniczący Zarządu Gminy Herby	- Roman Banduch	- Jerzy Cyrulik
Członkowie Zarządu	- Wiesław Kall	- Janina Ogłaza
„	- Józef Grobara	- Jerzy Gidziela
„	- Anna Gosecka	- Aleksandra Ożarowska
„	- Franciszek Styczysz	- Grażyna Machnik
„	- Andrzej Styczysz	- Henryk Malcher
„		- Helena Bednarczyk

Gmina Kochanowice

	Kadencja 1994 –98	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Gminy Kochanowice	- Józef Pietruszka	- Jerzy Pietrek
Przewodniczący Zarządu Gminy Kochanowice	- Janina Ogłaza	- Ireneusz Czech
Członkowie Zarządu	- Renata Chruścińska	- Halina Obrzud
„	- Engelbert Ledwoń	- Krzysztof Bal
„	- Henryk Osielor	- Alicja Głuchowska
„	- Stefan Widera	- Henryk Grzona
„		- Gerard Swoboda
„		- Stanisław Wręczycki

Gmina Koszęcin

	Kadencja 1994 -98	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Gminy Koszęcin	- Józef Mocny	- Bernard Świerzy
Przewodniczący Zarządu Gminy Koszęcin	- Edmund Skibicki	- Michał Staszyński
Członkowie Zarządu	- Bronisław Cogieł	- Czesław Tyrol
„	- Maria Głogowska	- Michał Anioł
„	- Longin Janeczek	- Stefan Kucz
„	- Janina Plaza	
„	- Paweł Respondek	

Gmina Pawonków

	Kadencja 1994 -98	Kadencja 1998-2002
Przewodniczący Rady Gminy Pawonków	- Roman Nowak	- Jacek Kopyto
Przewodniczący Zarządu Gminy Pawonków	- Henryk Swoboda	- Henryk Swoboda
Członkowie Zarządu	- Jacek Kopyto	- Krystyna Klimza
”	- Krystyna Klimza	- Paweł Piosek
”	- Regina Badura	- Marian Nyk
”	- Marian Nyk	- Regina Badura
”	- Bernard Bryłka	- Regina Chmiel
”	- Paweł Piosek	

Radni Powiatu Lublinieckiego

Kadencja 1998-2002

Rada Powiatu
Przewodniczący Rady Powiatu
- Maniura Edward

Z-ca Przewodniczącego Rady Powiatu
- Cyroń Marian

Bąk Eugeniusz
Bromer Kazimierz
Brzezina Jan
Chmiel Piotr
Demarczyk Jan
Gawron Andrzej
Gruca Henryk
Hrycyk Bogusław
Kall Wiesław
Anna Breguła
Kłobus Ireneusz
Konina Marek
Kucharczyk Lidia
Kupka Jerzy
Majchrzyk Rufin
Myrcik Jan
Okwieka Andrzej
Panek Tomasz
Peła Jadwiga
Ploska Dariusz
Słota Andrzej
Stryczak Maria
Swoboda Henryk
Tabor Zygmunt
Truskowski Jerzy
Wolik Ryszard
Zejler Bożena

Kadencja 1998-2002

Członkowie Zarządu
Przewodniczący Zarządu
-Wojciech Graca

Z-ca Przewodniczącego Zarządu
- Joachim Smyła

- Kazimierz Bromer
- Piotr Chmiel
- Jan Demarczyk
- Rufin Majchrzyk

W niniejszym dokumencie wykorzystano następujące opracowania:

- „Strategia Rozwoju Wspólnoty Lublinieckiej”,
- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Woźniki,
- „Raport o stanie województwa śląskiego”,
- „Polska w nowym podziale terytorialnym”,
- raport Powiatowego Urzędu Pracy w Lublińcu – maj 1999,
- wieloletnie programy inwestycyjne 8 gmin wchodzących w skład Powiatu Lublinieckiego,
- katalog zabytków i pomników przyrody w Powiecie Lublinieckim – stan na 31.12.1998r.
- katalog ośrodków wypoczynkowych oraz obiektów rekreacyjno – sportowych na terenie Powiatu Lublinieckiego
- „spójna polityka strukturalna rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa” – Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Stworzenie Strategii Rozwoju Powiatu Lublinieckiego było rzeczą konieczną dla wytyczenia perspektywicznych kierunków globalnego i harmonijnego rozwoju Powiatu. Opracowanie strategii ma na celu określenie kierunków rozwoju Ziemi Lublinieckiej oraz wybranie sposobów ich realizacji. Pole wyboru celów i zadań realizacyjnych jest jednak z góry ograniczone w związku z koniecznością wkomponowania strategii Powiatu w długofalową strategię rozwoju Województwa Śląskiego i kraju. Jedynie zachowanie wspólnych kierunków działań na poszczególnych szczeblach administracji samorządowej i centralnej przyniesie konkretne korzyści ekonomiczne i społeczne. Autorzy Strategii rozpatrywali dwa sposoby kreacji niniejszego dokumentu. Pierwszy polegałby na stworzeniu strategii dla gmin Powiatu Lublinieckiego, a dopiero później strategii dla Powiatu. Druga metoda polegałaby na wypracowaniu strategii dla Powiatu, gdzie autorzy wytyczą kierunki priorytetowe dla całej wspólnoty i konkretne cele do osiągnięcia przez wszystkie gminy wchodzące w skład Powiatu, a w dalszej kolejności poszczególne gminy, w oparciu o wspólne założenia i cele, opracowałyby własne strategie rozwoju, uwzględniające lokalne problemy i specyficzne potrzeby. Wybrano drugi z przedstawionych sposobów albowiem zapewnia on spójność celów i projektów oraz umożliwia wypracowanie zadań większych - wykraczających poza możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych gmin. Wybrana metoda daje większe szanse na uzyskanie środków finansowych z Unii Europejskiej, a także funduszy,

których celem jest rozwój określonych dziedzin (np. ochrona środowiska, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw).

Podstawą dla Strategii była diagnoza stanu społeczno-gospodarczego Powiatu, prowadząca do określenia silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jego rozwoju. W dokumencie zostały ujęte uwarunkowania rozwoju Powiatu Lublinieckiego zarówno w skali lokalnej i regionalnej, jak i na tle rozwoju kraju i Unii Europejskiej.

Niniejszy dokument stanowi nową syntezę sporządzoną w oparciu o dotychczasowe opracowania oraz przeprowadzone dyskusje i konsultacje. Ma on charakter swoistego łącznika pomiędzy rekomendacjami ekspertów a przyszłymi programami operacyjnymi poszczególnych Miast i Gmin Powiatu Lublinieckiego. Stanowić też będzie podstawę działań Powiatu i 8 Gmin na rzecz rozwoju lokalnego.

Dokument w prezentowanym kształcie stanowić będzie podstawę dyskusji dla Rady Powiatu Lublinieckiego. Następnie Strategia zostanie przekazana gminom w celu uzyskania akceptacji rad gminnych, po czym stanie się ona podstawą prowadzenia wspólnej polityki inwestycyjnej.

Cała zastosowana procedura respektuje zasady programowania rozwoju regionalnego przyjęte w praktyce Unii Europejskiej. Fakt ten ma duże znaczenie dla realizacji strategii, ponieważ w stosunku do części zadań przewiduje się ubieganie o środki funduszy przedakcesyjnych oraz strukturalnych UE.

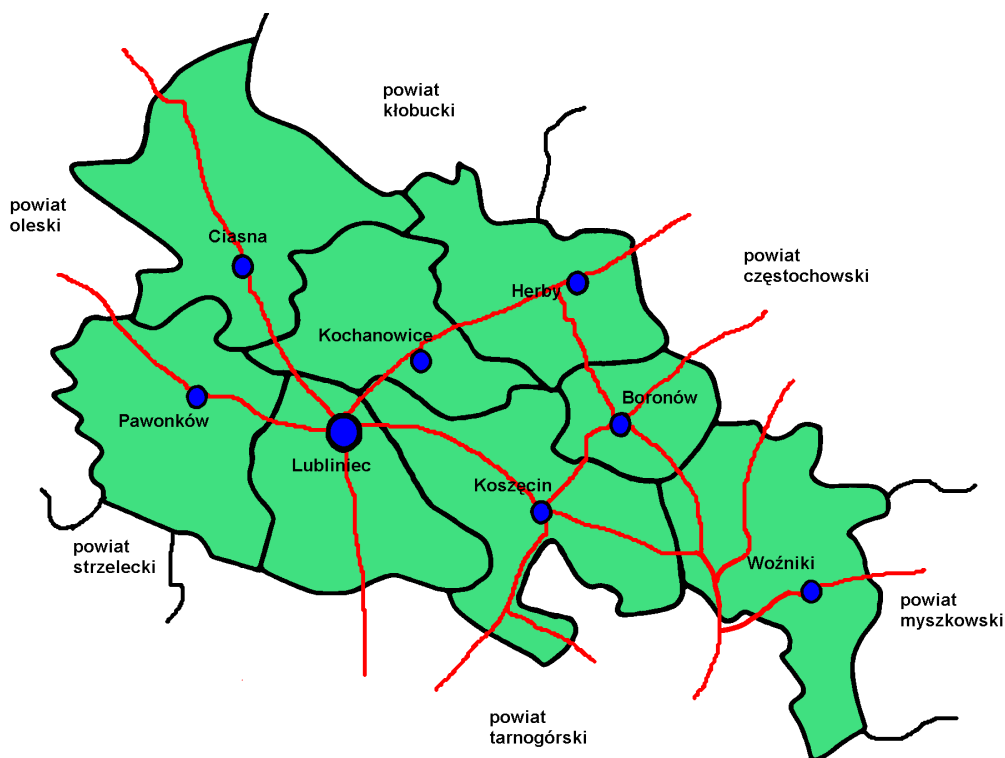
Poniższy schemat obrazuje sposób, w jaki zapisy Strategii dla Powiatu Lublinieckiego zostaną wdrożone w życie.

/schemat/

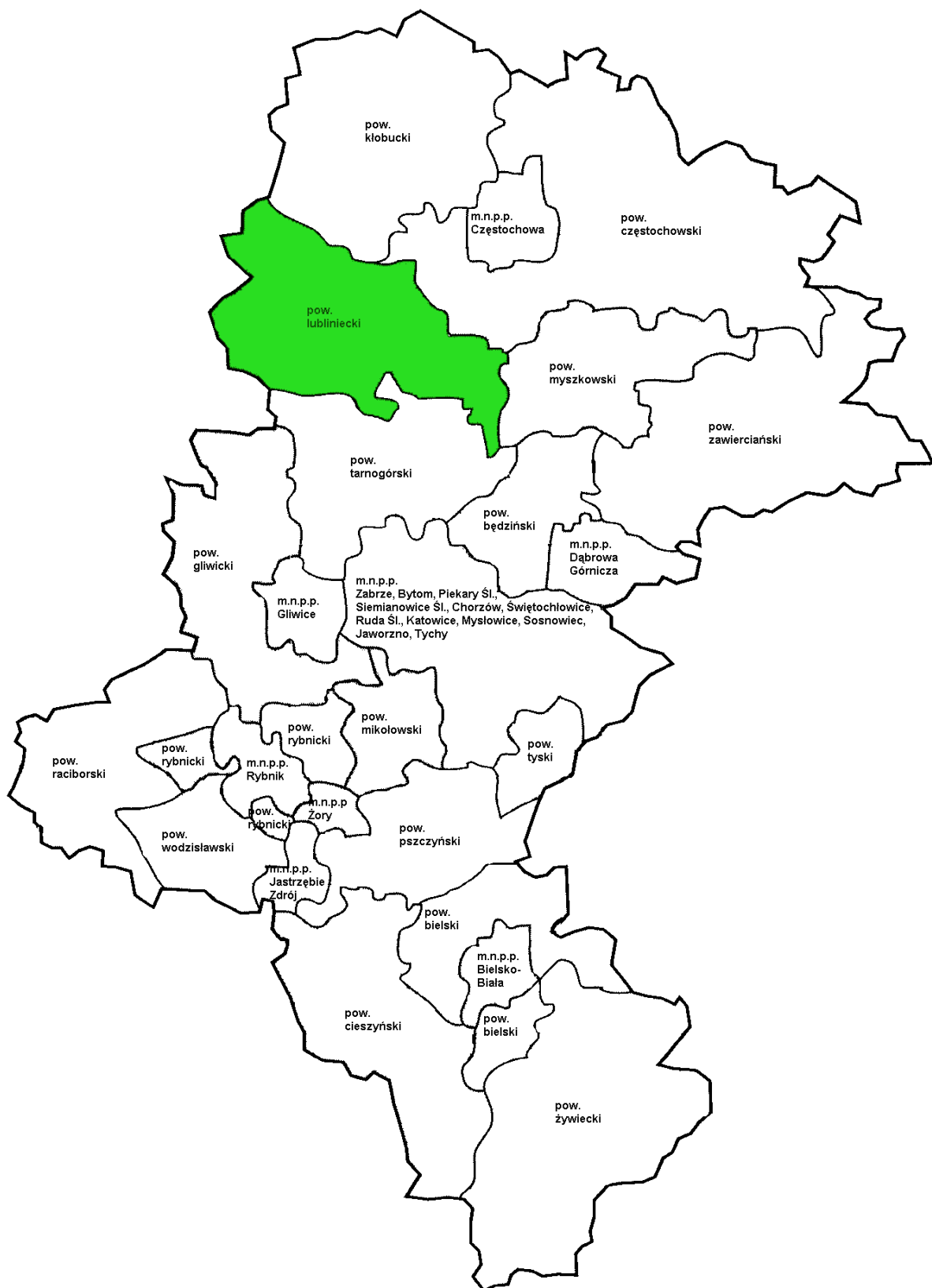
Diagnoza stanu społeczno - gospodarczego Powiatu Lublinieckiego

Część diagnostyczna konsoliduje informacje, które – jako mające najistotniejszy wpływ na przyszłą sytuację Ziemi Lublinieckiej – znajdują odzwierciedlenie w analizie SWOT.

Powiat Lubliniecki położony jest w zachodniej części Województwa Śląskiego. Należy zauważyć, iż Powiat ma **dogodne położenie** - zarówno jeśli chodzi o ciągi komunikacyjne, jak również odległość dzielącą Powiat od aglomeracji śląskiej. W Lublińcu - siedzibie władz Powiatu - znajduje się duży węzeł kolejowy - krzyżują się tutaj linie kolejowe prowadzące z Częstochowy do Opola oraz z Katowic do Poznania. Przez teren Powiatu przebiegają również główne trasy transportu samochodowego: droga krajowa nr 46 Częstochowa - Lubliniec - Opole, droga krajowa nr 43 Katowice - Lubliniec - Olesno - Poznań, droga wojewódzka nr 906 Lubliniec - Piasek (Myszków). W budowie znajduje się również odcinek autostrady A 1 prowadzącej z Cieszyna do Gdańska.

- kolorem czerwonym oznaczono drogi krajowe i wojewódzkie

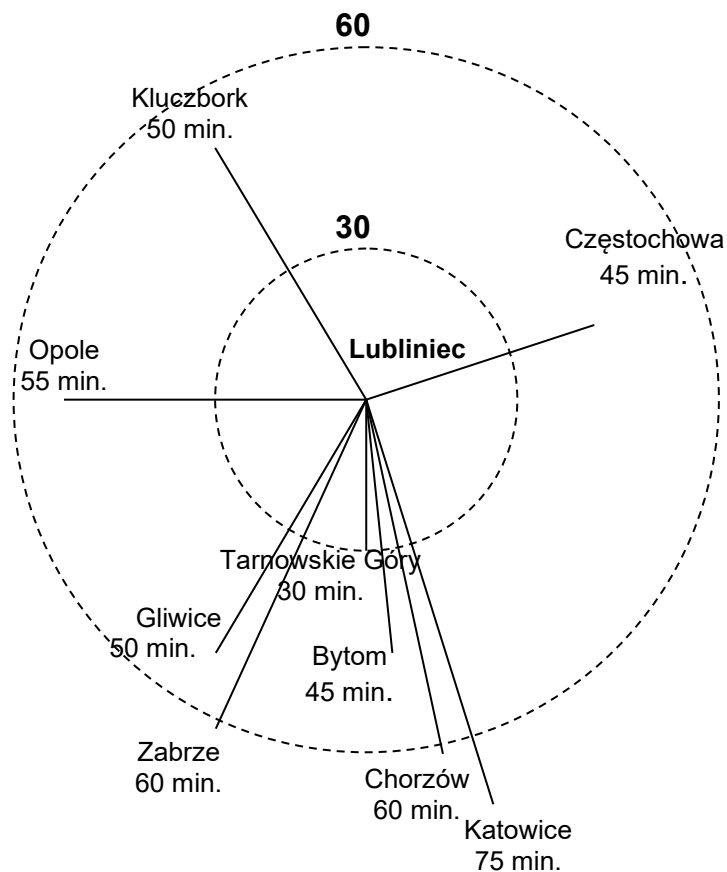

Położenie powiatu lublinieckiego w województwie śląskim.

Powiat Lubliniecki położony jest w odległości 50 km od aglomeracji górnośląskiej. Oto przykładowe odległości pomiędzy Lublińcem, a wybranymi miastami Górnego Śląska oraz innymi większymi miastami:

	Lubliniec
Katowice	65 km
Bytom	50 km
Gliwice	50 km
Zabrze	55 km
Częstochowa	40 km
Opole	60 km

Poniższy rysunek przedstawia tzw. izochrony, czyli linie łączące punkty, z których w jednakowym czasie można dotrzeć do Powiatu Lublinieckiego:

Przedstawione powyżej fakty świadczą o **dogodnym połączeniu** Powiatu z aglomeracją śląską, jak również innymi dużymi skupiskami miejskimi.

Rozwinięta jest również infrastruktura drogowa wewnątrz Powiatu. Oto jak przedstawia się długość dróg gminnych i lokalnych w Powiecie Lublinieckim i powiatach sąsiadujących:

wyszczególnienie	powierzchnia w km ²	drogi gminne i lokalne, miejskie w km	
		ogółem	w tym o nawierzchni twardej
powiat lubliniecki	822	741	245
powiat myszkowski	479	583	228
powiat kłobucki	889	672	368
powiat tarnogórski	629	449	318

Raport o stanie województwa śląskiego, cz. II, 1999.

Choć Lubliniec stanowi ważny węzeł kolejowy i drogowy, to jednak przyznać trzeba, iż wiele jest jeszcze do zrobienia w tej dziedzinie - drogi są złej jakości, a główne szlaki komunikacyjne prowadzą przez centrum miasta ze względu na brak obwodnicy je okalającej. Stąd też występuje tu **duże obciążenie głównych arterii komunikacyjnych** miasta transportem kołowym, co połączone jest m.in. z **nasileniem emisji hałasu i spalin**.

Zaletą Powiatu jest jego **wewnętrzny układ środowiskowy**. Położony w regionie Górnego Śląska Powiat Lubliniecki nie znajduje się bezpośrednio w terenie o najwyższym stopniu uprzemysłowienia, a co się z tym łączy zanieczyszczeniu środowiska.

Nieprzemysłowy charakter Powiatu odzwierciedla również struktura osiedleńcza:

liczba					
gmin				miast	miejscowości wiejskich
ogółem	miejskich	miejsko- wiejskich	wiejskich		
8	1	1	6	2	96

dane GUS za 1997 rok.

Powiat położony jest w dolinie Liswarty i Małej Panwi. Obszar Powiatu obejmuje kompleksy leśne i zbiorniki wodne, wchodzące w skład leśnego pasa GOP w południowo-zachodniej części województwa. Tereny te, z licznymi obiektami hotelarskimi i zabudową letniskową, są wykorzystywane przez mieszkańców Śląska do rekreacji. Lasy zajmują 51,0% powierzchni ogólnej Powiatu Lublinieckiego, co plasuje go na drugiej pozycji (po powiecie tarnogórskim - 51,8%) w województwie śląskim. Jest to region bogaty w obszary leśne, urokliwe zakątki, akweny wodne oraz dobre warunki klimatyczne, które sprzyjają rekreacji. Na obszarze Powiatu znajduje się zatem **sporo terenów rekreacyjnych i letniskowych**.

Istnieje również pewna baza turystyczno-wypoczynkowa, jednak szereg obiektów jest zapuszczonych, wymagających generalnego remontu. Ponadto, przy uwzględnieniu całości powierzchni terenów zielonych i rekreacyjnych, stwierdzić należy, że **udział zagospodarowanych terenów tego rodzaju jest mały**. Atrakcyjnymi dla gości są obfitujące w runo leśne lasy oraz akweny wodne z możliwością korzystania ze sprzętu wodnego. W ostatnich latach powstało kilka prywatnych ośrodków konnych, co również podniosło atrakcyjność Ziemi Lublinieckiej. Na terenie Powiatu znajduje się również ośrodek rehabilitacyjny dla dzieci niepełnosprawnych, którego bazę w najbliższych latach planuje się rozszerzyć o hipoterapię. Natomiast **brakuje w Powiecie sal gimnastycznych oraz sali widowiskowo-sportowej**, co pozwoliłoby uzupełnić ofertę usług związanych z rekreacją.

Z danych GUS za 1997 rok wynika, że turystycznych obiektów noclegowych

na terenie Powiatu jest 13, a w tym 1 hotel. Są 1.293 miejsca noclegowe, z których rocznie korzysta 9.713 osób. Są to wyższe liczby niż w powiatach sąsiednich, jednak analizując turystyczną bazę noclegową Ziemi Lublinieckiej z należącymi również do Województwa Śląskiego powiatami bielskim, cieszyńskim i żywieckim stwierdzić należy, że Powiat Lubliniecki dysponuje **niewielką ofertą turystycznej bazy noclegowej**.

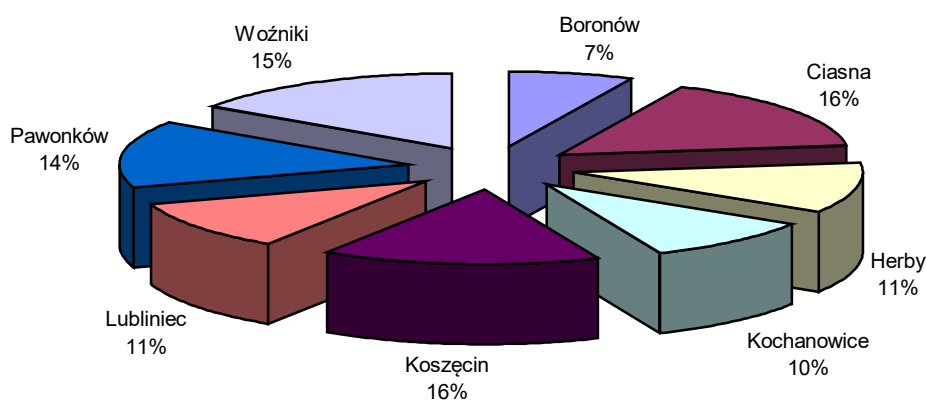
wyszczególnienie	obiekty noclegowe turystyki			
	ogółem	w tym hotele	miejsca noclegowe	korzystający z noclegów
p. lubliniecki	13	1	1.293	9.713
p. kłobucki	13	-	865	3.735
p. myszkowski	14	-	590	8.350
p. bielski	73	5	4.203	85.097
p. cieszyński	233	10	14.801	309.719
p. żywiecki	163	-	7.639	84.099

Polska w nowym podziale terytorialnym, GUS, 1998.

W skład Powiatu wchodzi osiem gmin o zbliżonej powierzchni, stopniu uprzemysłowienia i rozwoju. Powiat zamieszkują 80.194 osoby. Zamieszkująca Powiat ludność jest jednolita pod względem historycznym i kulturowym, co ma swoje odzwierciedlenie w istnieniu silnych więzi zarówno na obszarze mikroregionu – **więzi mieszkańców z Ziemią Lubliniecką** oraz **silne więzi pomiędzy gminami Powiatu**, jak również znajduje to swoje odzwierciedlenie **w związkach Ziemi Lublinieckiej z Górnym Śląskiem**. Obszar Powiatu Lublinieckiego jest historycznie, tradycyjnie i kulturowo związany z Górnym Śląskiem; włączenie w 1975 roku Powiatu Lublinieckiego do województwa częstochowskiego napotykało na opór i sprzeciw jego mieszkańców – w większości rodowitych Ślązaków.

Wykres prezentuje strukturę powierzchni Powiatu wedle gmin:

Razem cały powiat **822,13 km²**

Na obszarze Powiatu nie są zaspokojone potrzeby mieszkaniowe ludności. Stan zasobów mieszkaniowych Powiatu Lublinieckiego jest gorszy niż w powiatach sąsiednich. Krokiem już wykonanym przez władze gmin Ziemi Lublinieckiej jest **przeznaczenie wielu terenów pod budownictwo mieszkaniowe.**

Tabela prezentuje podstawowe wskaźniki opisujące zasoby mieszkaniowe:

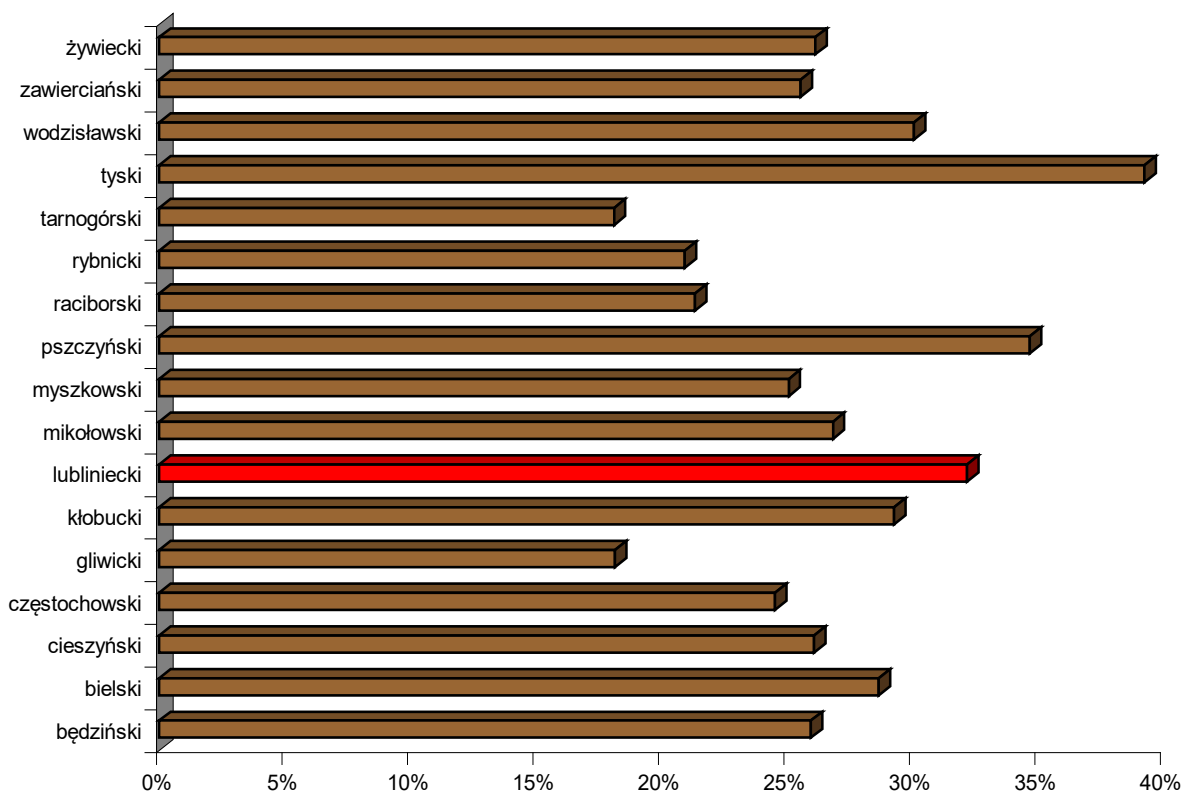
wyszczególnienie	mieszkania		
	ogółem	na 1000 ludności	stanowiące własność gminy w % ogółem
p. lubliniecki	22.510	280,7	6,2
p. kłobucki	23.625	274,5	5,2
p. myszkowski	22.879	311,7	5,2
p. tarnogórski	38.843	306,2	13,8

Polska w nowym podziale terytorialnym, GUS, 1998.

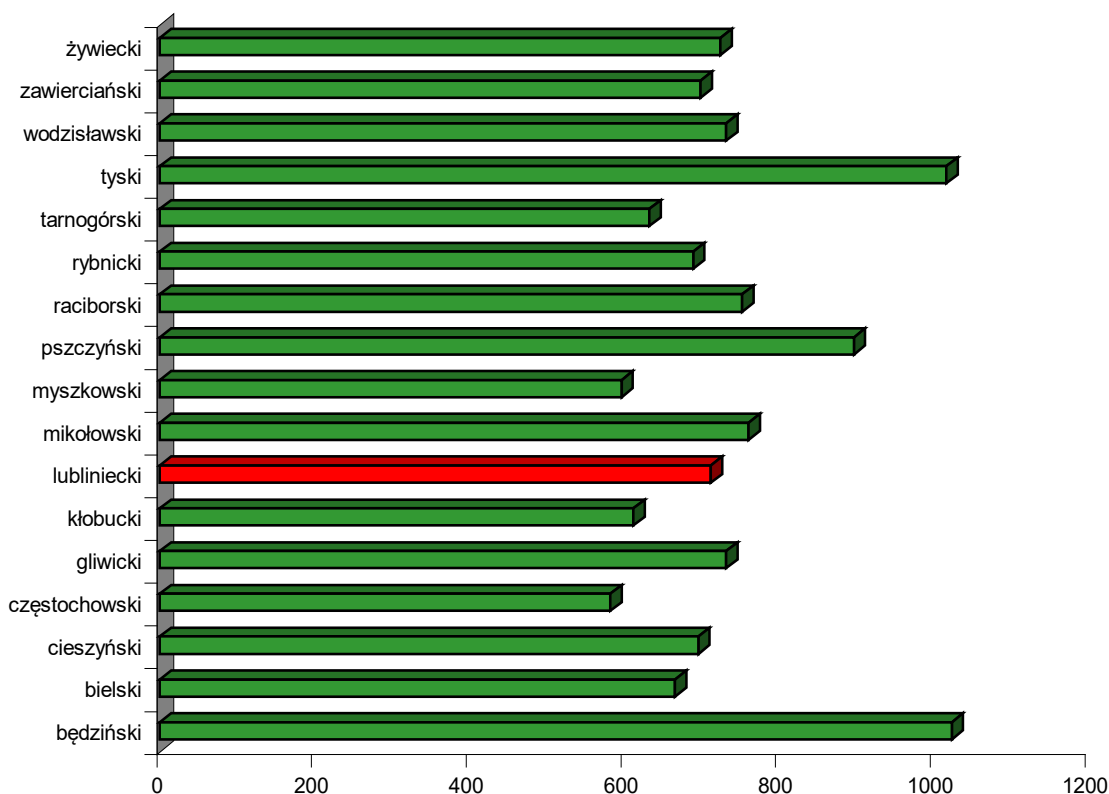
W Powiecie Lublinieckim występuje jeden z najwyższych w Polsce wskaźników komunalnych wydatków inwestycyjnych. Średnio w Polsce gminy przeznaczają na inwestycje 23,5% swoich wydatków, gdy tymczasem średnio w gminach Powiatu Lublinieckiego wskaźnik ten wynosi 37,3%. Tak wysoki poziom świadczy o **stosunkowo dużych zdolnościach inwestycyjnych gmin Powiatu Lublinieckiego**, jak również prorozwojowym i pro inwestycyjnym nastawieniu władz samorządowych, niezależnie od niskiej wysokości dochodów gmin i niskiego wskaźnika dochodów przypadających na jednego mieszkańca. Łącznie dochody budżetów gmin Powiatu Lublinieckiego wynoszą 68.491 tys. zł, co w przeliczeniu

na jednego mieszkańca daje 855 zł – jest to jeden z najniższych wskaźników w Województwie Śląskim. Dla realizacji dotychczasowych inwestycji gminy Powiatu pozyskiwały środki z dotacji wojewody, z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Fundacji Rozwoju Śląska, Agencji Restrukturyzacji, Modernizacji i Rolnictwa, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, EKO Funduszu, a także zaciągały pożyczki i kredyty. W ostatnim okresie ma miejsce **tendencja spadku dofinansowania z budżetu centralnego lokalnych zadań inwestycyjnych**, stąd też koniecznym jest pozyskanie nowych źródeł dofinansowania dla gminnych i powiatowych przedsięwzięć inwestycyjnych. Aktualnie największe przedsięwzięcia to inwestycja Głównej Dyrekcji Dróg Publicznych - budowa obwodnicy wokół Lublińca, której przewidywany koszt ma wynieść 70-80 mln zł oraz budowa wysypiska śmieci, dla realizacji której kilka lat temu gminy zawiązały Porozumienie Komunalne, a obecnie zostaje ono przekształcone w Związek Międzygminny.

Wykresy 1. i 2. obrazują udział inwestycji w wydatkach ogółem gmin oraz wielkość dochodów per capita w powiatach Województwa Śląskiego.

Wykres 1. Wolne środki / dochody ogółem w powiatach ziemskich Województwa Śląskiego.

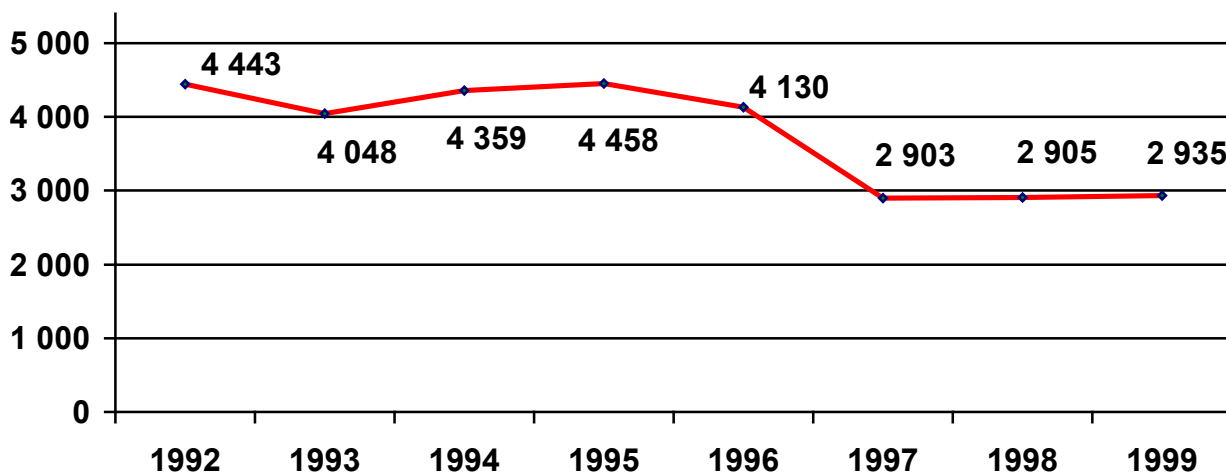
Wykres 2. Dochody per capita w powiatach ziemskich Województwa Śląskiego.

Wysoki w Powiecie Lublinieckim jest wskaźnik bezrobocia. Obecnie liczba osób bezrobotnych wynosi 2.935, co stanowi 9,6% osób w wieku produkcyjnym. Na tle kraju wskaźnik ten wygląda korzystnie (9,9% w kraju), odmiennie jednak wypada jego ocena w porównaniu z poziomem bezrobocia w Województwie Śląskim, gdzie poziom ten jest jednym z najniższych w kraju (8,0%). **Największy odsetek bezrobotnych - 39,84% - stanowią ludzie młodzi - w wieku 18-24 lata** (dane pochodzą z Powiatowego Urzędu Pracy w Lublińcu). W Powiecie w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu zatrudnia się bezrobotnych przy pracach interwencyjnych, robotach publicznych, organizuje się dla nich szkolenia i fundusze absolwenckie.

Na przełomie lat 1992-1993 oraz 1996-1997 spadła ilość osób pozostających bez pracy, czego źródłem był w szczególności rozwój małej przedsiębiorczości oraz ogólna koniunktura gospodarcza w makroekonomii. Jednak począwszy

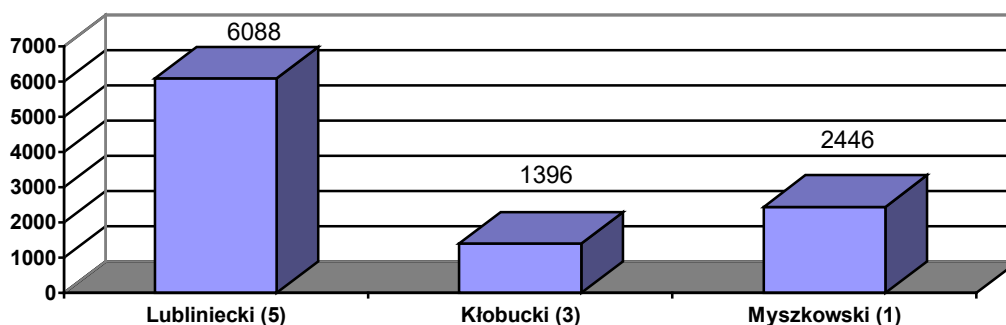
od 1997 roku dostrzec można **niską efektywność zapobiegania bezrobociu.**

Wykres obrazuje zmieniającą się liczbę bezrobotnych w Powiecie:

Jak wcześniej wskazane zostało zaletą Powiatu Lublinieckiego jest jego położenie i walory krajobrazowe. Ochrona środowiska i wszelkich „dóbr natury” to jeden z głównych kierunków działalności Powiatu i przynależących doń gmin. **Wskazać tu należy na stałą rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowę oczyszczalni ścieków, prace nad budową wysypiska śmieci. Działania te wymagać będą w najbliższych latach znacznych nakładów finansowych.**

Wykres obrazuje porównanie przepustowości komunalnych oczyszczalni ścieków w powiatach regionu (w nawiasach liczba oczyszczalni):

Z danych GUS wynika, że ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia jest w Powiecie 2,2 hm³, z czego oczyszczanych jest 93,1%, co plasuje Powiat Lubliniecki na bardzo wysokim miejscu pod względem stopnia oczyszczanych ścieków w całym województwie śląskim, dla którego wskaźnik ten wynosi 82,7%. Również w stosunku do powiatów sąsiadujących wskaźnik ten jest najwyższy w Powiecie Lublinieckim.

Analiza SWOT

Silne i słabe strony określone w poniższym katalogu czynników analizy SWOT zostały wskazane w materiałach diagnostycznych, na których oparła się „Strategia dla Powiatu Lublinieckiego”, i których geneza została opisana w poprzedniej części. Szanse i zagrożenia zostały określone przez zespół redagujący Strategię na podstawie materiałów diagnostycznych oraz ogólnych tendencji w sferze społeczno – gospodarczej kraju.

Silne strony	Szanse
Rozwinięta infrastruktura drogowa wewnątrz powiatu	Położenie na przecięciu się istotnych szlaków komunikacyjnych i w niewielkiej odległości od aglomeracji śląskiej
Rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna	Istniejący węzeł kolejowy i drogowy
Rozwinięte handel i usługi	Rosnący stopień świadomości ekologicznej
Dużo wolnych i uzbrojonych terenów przeznaczonych przez gminy pod inwestycje, w tym budownictwo mieszkaniowe	Wzrost zainteresowania agroturystyką, wypoczynkiem weekendowym i śródrocznym na łonie natury
Duża ilość i różnorodność terenów letniskowych i rekreacyjnych o istotnych walorach krajobrazowych	Wzrost zainteresowania turystyką i rekreacją rowerową
Stosunkowo duże zdolności inwestycyjne gmin	Trend do osiedlania się poza aglomeracją katowicką
Dość niska przestępczość	Proces decentralizacji państwa
Atrakcyjność miejscowości powiatu dla osób przyjeżdżających na wypoczynek weekendowy	Włączenie Polski w system funduszy pomocowych i strukturalnych Unii Europejskiej
Silne więzi mieszkańców z Ziemią Lubliniecką	
Istnienie silnych więzi pomiędzy gminami powiatu	
Wolne (do zagospodarowania) obiekty nadające się na bazę noclegową i rekreacyjną	
Doświadczona i dynamiczna kadra samorządowa w gminach i powiecie	
Słabe strony	Zagrożenia
Niewielka oferta turystycznej bazy noclegowej	Malejące dofinansowanie budżetu centralnego do lokalnych zadań inwestycyjnych
Mały stopień zagospodarowania terenów zielonych i rekreacyjnych	Niska efektywność zapobiegania bezrobociu
Brak odpowiedniej infrastruktury w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenie przeciwpowodziowego	Proces spadku opłacalności produkcji rolnej
Brak bazy sportowo-widowiskowej	Niestabilność prawa
Duże obciążenie głównych arterii komunikacyjnych Lublińca transportem kołowym	

Wizja strategiczna i sposoby jej osiągnięcia

Wybory strategiczne przy zastosowaniu metody analizy SWOT polegają na wydzieleniu czynników mających charakter silnych i słabych stron przedmiotu badań oraz szans i zagrożeń stojących przed Powiatem, a następnie wykreowaniu strategii mającej na celu wykorzystanie szans przy pomocy silnych stron Powiatu, wykorzystanie mocnych stron w celu uniknięcia bądź zmniejszenia zagrożenia oraz przezwyciężenie słabych stron w celu wykorzystania stojących przed Powiatem szans. Uwzględniając przeprowadzoną powyżej diagnozę stanu społeczno-gospodarczego Powiatu Lublinieckiego i wyprowadzone z niej silne oraz słabe strony, a także zdając sobie sprawę ze stojących przed Powiatem szans, jak również rodzących się zagrożeń, należy przeprowadzić następującą logikę zależności między czynnikami analizy SWOT:

Walory krajobrazowe terenów zielonych Powiatu oraz posiadane wolne działki, w tym duża ilość terenów przeznaczonych pod inwestycje (nie tylko przemysłowe, lecz również związane z turystyką i rekreacją) pozwolą wykorzystać szanse związane ze wzrostem zainteresowania wypoczynkiem weekendowym poza miejscem pracy / zamieszkania, turystyką rowerową i tendencją do osiedlania się poza aglomeracją. Powyższy mechanizm wspierany będzie faktem łatwego i szybkiego dojazdu z aglomeracji śląskiej zarówno transportem kołowym, jak i kolejowym. W celu poprawy atrakcyjności Powiatu jako miejsca wypoczynku i rekreacji konieczne jest uzupełnienie infrastruktury w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przeciwpowodziowego oraz rozwój bazy sportowo – widowiskowej.

Wobec niskiej efektywności zapobiegania bezrobociu i spadku opłacalności produkcji rolnej należy rozwijać małą i średnią przedsiębiorczość, w szczególności poprzez nakierowanie jej na obsługę potencjalnych gości i nowych mieszkańców. Należy tego dokonać w szczególności w oparciu o niezagospodarowane obiekty i tereny wypoczynkowo-rekreacyjne.

Finansowanie całego procesu opierać się musi na siłach gmin i Powiatu przy rosnącym wsparciu środków pomocowych i strukturalnych Unii Europejskiej.

Wizja strategiczna powstała na podstawie przedstawionego rozumowania i otrzymała brzmienie:

**ZRÓWNOWAŻONY I EKOLOGICZNIE BEZPIECZNY ROZWÓJ POWIATU
LUBLINIECKIEGO, JAKO TURYSTYCZNO-WYPOCZYNKOWEGO ZAPLECZA
AGLOMERACJI ŚLĄSKIEJ, KTÓREGO ROZWÓJ ZAPEWNIĄĄ LICZNE ORAZ
STABILNE MAŁE I ŚREDNIE FIRMY**

Konsekwencją tak zdefiniowanej wizji Powiatu Lublinieckiego jest wyznaczenie **kierunków rozwoju**, które stanowią podstawowe cele strategiczne programu rozwoju Powiatu. Są cztery takie kierunki:

- 1. Powiat Lubliniecki obszarem czystego środowiska**
- 2. Ziemia Lubliniecka atrakcyjnym ośrodkiem turystycznym i rekreacyjnym**
- 3. Powiat Lubliniecki obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich**
- 4. Powiat Lubliniecki regionem małych i średnich przedsiębiorstw**

Pierwszy kierunek służy przezwyciężeniu słabości w celu wykorzystania szansy, drugi odpowiada opisanym powyżej szansom na rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o silne strony Powiatu, zaś trzeci oraz czwarty kierunek służą wykorzystaniu mocnych stron w celu uporania się z zagrożeniami.

Realizacja pierwszego celu tj. **Powiat Lubliniecki obszarem czystego środowiska** wiąże się ze ścisłym egzekwowaniem norm i wymogów ochrony środowiska w codziennym życiu Powiatu oraz z uruchomieniem ciągłego procesu konsultacyjnego z udziałem społeczności lokalnej, prowadzącego do promowania tylko tych rozwiązań, które w rozwoju infrastruktury miejskiej i gminnej przyczyniają się do poprawy stanu środowiska. Zrównoważony rozwój to taki, który pozwoli zaspokoić bieżące potrzeby bez zagrożenia szans przyszłych pokoleń na

zaspokojenie ich potrzeb.

Na kierunek ten składają się cztery cele cząstkowe:

- 1.1. Zorganizowanie systemu gromadzenia i składowania odpadów z terenu Powiatu**
- 1.2. Przywrócenie czystości terenów zielonych, wód i ścieków w Powiecie Lublinieckim**
- 1.3. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego**
- 1.4. Eliminowanie negatywnego wpływu hałasu na otoczenie**

Ziemia Lubliniecka atrakcyjnym ośrodkiem turystycznym i rekreacyjnym - stanowi cel ogólny rozpatrywany w kontekście zagospodarowania terenów przeznaczonych pod rekreację, czynny wypoczynek, rozwinięcie bazy noclegowej. O atrakcyjności terenu świadczy dostępność usług komunalnych, gastronomicznych, decyduje również stan i przepustowość dróg, rozmieszczenie parkingów itp.

Cele cząstkowe tego kierunku to:

- 2.1. Wspieranie promocyjne turystyki i rekreacji na terenie Powiatu Lublinieckiego**
- 2.2. Restrukturyzacja i rozwój bazy sportowej na terenie Powiatu**
- 2.3. Krzewienie kultury fizycznej, sportu i rekreacji wśród mieszkańców Powiatu**

Powiat Lubliniecki obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - to kolejny cel strategiczny, który wiąże się przede wszystkim z :

- poprawą struktury obszarowej gospodarstw,
- poprawą infrastruktury ekonomicznej, technicznej, społecznej obszarów wiejskich, tak, aby obszary te były korzystną lokalizacją dla różnych rodzajów działalności gospodarczej,
- organizacyjno-ekonomicznym powiązaniem producentów rolnych z rynkiem produktów rolno-spożywczych,
- ochroną zasobów krajobrazu i środowiska naturalnego, w tym przyrodniczego, obszarów wiejskich wraz z ich dziedzictwem kulturowym,
- zwiększeniem zatrudnienia poza rolnictwem, przy jednoczesnym zmniejszeniu zatrudnienia w rolnictwie,

- wykształceniem struktur administracyjnych i instytucjonalnych służących rozwojowi obszarów wiejskich i rolnictwa.

Na ten kierunek składają się następujące cele cząstkowe:

- 3.1. Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych**
- 3.2. Poprawa stanu oświaty na terenach wiejskich**
- 3.3. Tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej**
- 3.4. Wzmocnienie roli rolników na rynku produkcji rolnej**
- 3.5. Ochrona środowiska naturalnego i zasobów krajobrazu**
- 3.6. Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

Ostatni z celów głównych Strategii – **Powiat Lubliniecki regionem małych i średnich przedsiębiorstw** - wiąże się przede wszystkim z dostępnością handlu i usług, tworzeniem bazy rekreacyjno-turystycznej, tworzeniem nowych miejsc pracy itp.

Cele cząstkowe tego kierunku rozwoju to:

- 4.1. Prowadzenie spójnej polityki rozwoju przedsiębiorczości na terenie Powiatu Lublinieckiego przez władze gminne, miejskie, powiatowe i główne podmioty gospodarcze działające na naszym terenie**
- 4.2. Stworzenie „Inkubatora Przedsiębiorczości”**
- 4.3. Przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych**
- 4.4. Podniesienie poziomu inwestycji w infrastrukturze w Powiecie Lublinieckim**

Postulowane zadania realizacyjne Strategii

Poniżej przedstawiono proponowane zadania, których realizacja pozwoli na osiągnięcie celów cząstkowych, a poprzez nie przyczynienie się do realizacji celów strategicznych i wizji rozwoju Powiatu. Część celów cząstkowych nie została na tym etapie uzbrojona w konkretne projekty, a jedynie wskazano generalne kierunki sposobów ich osiągnięcia.

Opisy zadań muszą zostać w dalszych pracach uzupełnione o wskazanie sposobu finansowania.

1. Powiat Lubliniecki obszarem czystego środowiska

1.1. Zorganizowanie systemu gromadzenia i składowania odpadów z terenu Powiatu

1.1.1. Informacja i edukacja w zakresie wprowadzonego systemu

Działania te mają na celu zapoznanie mieszkańców powiatu z systemową koncepcją gospodarki odpadami, podejmowaną wspólnie przez gminy. Kampania informacyjna jest niezbędna dla zapewnienia aktywnego udziału społeczności lokalnej, zwłaszcza na etapie segregacji odpadów oraz dla zaakceptowania związanych z tym opłat.

1.1.2. Uruchomienie zmodernizowanego wysypiska odpadów komunalnych

Obecnie składowisko odpadów komunalnych w Lipiu Śląskim, gmina Pawonków znajduje się w końcowej fazie eksploatacji i nie spełnia wymogów ochrony środowiska. Ocenia się, że zmodernizowane składowisko musi zostać uruchomione do końca 2001 roku.

Dla całego procesu unieszkodliwienia odpadów istotne jest usytuowanie składowiska w bliskiej odległości od Miasta Lublińca, gdzie żyje prawie 1/3 mieszkańców Powiatu. Umożliwi także budowę całego kompleksu przerobu i unieszkodliwienia odpadów w jednym miejscu.

1.1.3. Zapewnienie dochodowości gospodarki odpadami

Koszty eksploatacji systemu uzależnione są od kosztów finansowych, lokalizacji obiektów, unieszkodliwienia odpadów oraz od ilości i jakości odzyskanych surowców. Dzięki przychodom ze sprzedaży surowców koszty mogą ulec obniżeniu.

Utrzymanie wysokiego standardu unieszkodliwienia odpadów wymaga jednak podniesienia opłat ponoszonych przez mieszkańców, które nie będą stanowiły nadmiernego obciążenia dla budżetów rodzinnych.

1.2. Przywrócenie czystości terenów zielonych, wód i ścieków w Powiecie Lublinieckim

1.2.1. Skanalizowanie terenów zabudowanych w powiecie

Istnieje 115 km sieci kanalizacyjnej, 507 km sieci wodociągowej, 5 komunalnych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 6088 dcm³ /rok. Powyższe dane wskazują potrzebę kompleksowych działań mających na celu podłączenie wszystkich terenów zabudowanych do kanalizacji sanitarnej.

1.2.2. Utworzenie „Międzygminnego Związku Komunalnego” d/s eksploatacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Związek byłby właścicielem przedsiębiorstwa (spółki Międzygminnej) zajmującej się eksploatacją wodociągów i kanalizacji.

1.2.3. Ochrona wód rzek Liswarty i Małej Panwi

Wspólny program 8 gmin Powiatu Lublinieckiego zmierzający do skanalizowania wszystkich terenów zabudowanych i oczyszczenia wszystkich ścieków z terenu powiatu. Wody opadowe i ścieki bytowe odprowadzane będą sieciami kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Jest to istotny czynnik w poprawie czystości rzek i potoków na terenie Powiatu Lublinieckiego. Jest to kolejny projekt służący poprawie stanu środowiska Powiatu. Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej są konieczne dla poprawy standardu życia mieszkańców i gości. Jednocześnie wskazane inwestycje mają na celu dostosowanie infrastruktury komunalnej w omawianej dziedzinie do wymogów Unii Europejskiej.

1.2.4. Wylimitowanie zanieczyszczeń wprowadzanych kanalizacją deszczową do wód powierzchniowych

Istotnym problemem z punktu widzenia ochrony środowiska są zanieczyszczenia wprowadzane wraz z wodami opadowymi. Wody odprowadzane z terenów wiejskich wnoszą znaczne ładunki osadów i zanieczyszczeń.

1.2.5. Powołanie „Powiatowej Straży Ekologicznej” mającej na celu kontrolę realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska

Zadaniem Powiatowej Straży Ekologicznej będzie monitoring realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska przewidzianych w niniejszym dokumencie na obszarze całego Powiatu.

1.3. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

1.3.1. Likwidowanie lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym przy jednoczesnym promowaniu czystych ekologicznie systemów grzewczych

Należy doprowadzić do końca likwidację kotłowni opalanych paliwem stałym i podłączyć do sieci ciepłowniczej lub zastosować alternatywne systemy grzewcze zapewniające czyste spalanie nośnika energii.

1.3.2. Wyprowadzanie samochodowego transportu tranzytowego poza miasta i gminy

Przemieszczanie się transportu ciężarowego głównymi drogami w gminach powoduje dodatkową emisję hałasu, zanieczyszczeń powietrza oraz szybsze niszczenie nawierzchni ulic. Wyprowadzenie samochodowego transportu tranzytowego poza obszary miast podniesie komfort życia ich mieszkańców oraz wpłynie korzystnie na stan środowiska.

1.3.3. Rozwijanie ekologicznego systemu tras rowerowych

Budowa systemu rowerowego na obszarze powiatu, wchodzącego w skład „Śląskiej Sieci Tras Rowerowych”.

1.4. Eliminowanie negatywnego wpływu hałasu na otoczenie

1.4.1. Wspieranie technologii zmniejszających poziom hałasu w otoczeniu zakładów produkcyjnych

Podobnie jak w przypadku ochrony powietrza, również ochrona środowiska przed hałasem wytwarzanym w trakcie procesów technologicznych powinna być realizowana poprzez właściwą politykę przyznawania i cofania pozwoleń na budowę i eksploatację.

1.4.2. Budowa ekranów ochronnych wzdłuż dróg krajowych, na których przekroczony jest dopuszczalny poziom hałasu

Minimalizacją skutków wzrostu natężenia ruchu powodującego hałas jest instalacja ekranów dźwiękochłonnych wzdłuż ciągów komunikacyjnych przebiegających przez teren Powiatu Lublinieckiego.

2. Ziemia Lubliniecka atrakcyjnym ośrodkiem turystycznym i rekreacyjnym

Dynamika zjawisk zachodzących w turystyce, mająca odbicie w zwiększającej się ilości osób odwiedzających Polskę wskazuje turystykę jako nośnik wzrostu gospodarczego o zwiększającym się z roku na rok znaczeniu dla gospodarki narodowej. Analogicznie można sądzić, że będzie ona również miała wpływ na dynamikę rozwoju Powiatu Lublinieckiego.

Strategicznym celem w sferze gospodarki turystycznej jest stworzenie silnego ekonomicznie, zorientowanego na rynek sektora turystycznego, opartego na prywatnej własności i inicjatywie, mogącego sprostać konkurencji. Rekreacja i turystyka są ważnymi elementami strategii rozwoju Powiatu Lublinieckiego. Informacje zawarte w tym opracowaniu stanowią tylko asumpt do pogłębionej refleksji nad tymi istotnymi - ze społecznego punktu widzenia - sprawami.

2.1. Wspieranie promocyjne turystyki i rekreacji na terenie Powiatu Lublinieckiego

2.1.1. Działania promocyjne na zagranicznych i krajowych rynkach turystycznych

Kampania promocyjna powinna ukazać walory turystyczne i rekreacyjne Powiatu Lublinieckiego. Przede wszystkim należy dotrzeć do mieszkańców aglomeracji śląskiej, ukazując im możliwość czynnego wypoczynku na łonie przyrody, podkreślając jednocześnie dogodność połączeń komunikacyjnych.

Działania promocyjne przyjąć powinny następujące formy promocji:

- reklama w mediach,
- public relations (podróże studyjne, imprezy promocyjne, materiały prasowe, foldery),
- targi i wystawy,
- informacja turystyczna (foldery i inne materiały),
- kreowanie mody na wypoczynek w Powiecie Lublinieckim

2.2. Restrukturyzacja i rozwój bazy sportowej na terenie Powiatu

Rekonstrukcja i rozwój bazy sportowej dla osiągnięcia przez mieszkańców Powiatu Lublinieckiego jak najszerszego dostępu do udziału w powszechnej kulturze fizycznej i statusu materialnego oraz przygotowanie bazy na potrzeby sportu wyczynowego.

2.2.1. Rozbudowa ośrodków sportu i rekreacji o zasięgu gminnym i powiatowym

Omawiany projekt winien służyć rozbudowie i poprawie stanu obiektów sportowych i rekreacyjnych już istniejących na terenie Powiatu.

2.2.2. Budowa nowych ośrodków sportowo-rekreacyjnych, w tym sali sportowo-widowiskowej

Budowa nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych jest niezbędna, gdyż istniejące obecnie obiekty nie zaspokajają potrzeb mieszkańców i gości. Takie inwestycje podniosą standard życia w Powiecie, co znajdzie swoje odzwierciedlenie w poprawie atrakcyjności Powiatu dla osób zamierzających tu wypoczywać.

Dla prawidłowego programowania przedsięwzięć inwestycyjnych

i późniejszej ich realizacji przyjmuje się docelowe nasycenie właściwymi, zorganizowanymi ośrodkami sportowymi terenu całego powiatu.

W tym elemencie strategii rozwoju Powiatu Lublinieckiego powinno się dążyć do stworzenia warunków wszechstronnego rozwoju sprawności fizycznej poprzez:

- budowę boisk uniwersalnych do małych gier zespołowych,
- zorganizowanie zespołu urządzeń lekkoatletycznych z bieżnią prostą 4-torową,
- zrobienie ścieżki zdrowia z zestawem urządzeń sprawnościowych,
- budowę sal gimnastyczno-sportowych,
- zrobienie kortów tenisowych,
- zorganizowanie turystycznych ścieżek rowerowych.

Powinna także zostać wybudowana sala widowiskowo-sportowa, która umożliwiłaby organizowanie imprez o charakterze powiatowym.

2.2.3. Rozbudowa ośrodków hotelarskich i innych punktów noclegowych

Niewielka oferta turystycznej bazy noclegowej ogranicza możliwości goszczenia w Powiecie większej liczby gości. Zwiększenie ilości miejsc noclegowych umożliwi korzystanie z wypoczynku w czystym środowisku większej liczbie ludności – w szczególności mieszkańców Górnego Śląska.

2.2.4. Rozwój turystyki i rekreacji na terenach wiejskich i zalesionych

Realizacja programu w tym zakresie powinna koncentrować się przede wszystkim na:

- procesie wdrażania w Powiecie Lublinieckim systemu rejestracji i kategoryzacji wiejskiej bazy noclegowej,
- stworzeniu profesjonalnego systemu informacji, promocji, rezerwacji i dystrybucji oferty agroturystycznej, wkomponowanej w ogólny system promocji oferty turystycznej i rekreacyjnej Śląska,
- rozpoczęcie działań edukacyjnych i szkoleniowych wśród społeczności wiejskiej i nauczycieli.

Realizacja tego programu powinna być ściśle powiązana z realizacją programu rządowego, dotyczącego rozwoju obszarów wiejskich oraz wspierania rozwoju drobnej przedsiębiorczości. Pozwoliłoby to na uzyskanie środków finansowych z budżetu UKF i T oraz z Unii Europejskiej.

2.2.5. Zebranie informacji o terenach naturalnych zalewisk celem utworzenia zbiorników retencyjnych, które mogą być wykorzystane na cele turystyki i rekreacji

2.3. Krzewienie kultury fizycznej, sportu i rekreacji wśród mieszkańców Powiatu

2.3.1. Realizacja programu „Sport dla wszystkich”

Nie można zapominać, że istotnym czynnikiem wpływającym na jakość życia mieszkańców naszego Powiatu jest uczestnictwo w różnorodnych formach wypoczynku i rekreacji. Dlatego trzeba nie tylko promować, ale również umożliwić wszystkim chętnym aktywny udział w rozwoju zainteresowań, nawyków i umiejętności sportowych.

Celem powiatowego programu „Sport dla wszystkich” jest:

- zwiększenie aktywności sportowej wszystkich dzieci bez względu na ich sprawność fizyczną, uzdolnienia sportowe czy status materialny ich rodzin,
- poprawa sprawności psychofizycznej oraz zmniejszenie występowania zaburzeń psychosomatycznych oraz patologii społecznych,
- kreowanie postaw pro zdrowotnych związanych ze sportowym stylem życia i przygotowaniem do uczestnictwa w sporcie w życiu dojrzałym

Wskazane cele mogą być realizowane następującymi sposobami:

- organizacja masowych imprez sportowych i turystycznych, stwarzających warunki dla współzawodnictwa sportowego,
- organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- inspirowanie współzawodnictwa i sportowej rywalizacji dzieci i młodzieży,
- promocja gier rekreacyjnych i turystycznych

2.3.2. Rozpowszechnianie sportu rodzinnego

Szerząca się patologia społeczna, rozluźnienie więzi rodzinnych, pogarszanie się zdrowia powinno zmobilizować wszystkich do promowania sportu rodzinnego. Wspólne przebywanie w czasie wolnym jest doskonałym sposobem na integrację rodziny, przekazywanie w warunkach zabawy wartości ogólnowychowawczych i specyficznych umiejętności w zakresie gier, zabaw ruchowych i inicjacją do sportu.

3. Powiat Lubliniecki obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich

3.1. Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych m.in. poprzez:

3.1.1. Realizację programu rent strukturalnych

Realizacja programu rent strukturalnych polegająca na promowaniu przekazywania gruntów rolnych przez rolników w wieku o 5 lat niższym od wieku emerytalnego na rzecz młodych i wykształconych rolników, którzy z przejętych gruntów utworzą nowe, efektywne gospodarstwa lub powiększą istniejące. Będą to w okresie do osiągnięcia pełnego wieku emerytalnego, świadczenia korzystniejsze niż oferowane z systemu ubezpieczenia społecznego.

3.1.2. Przyjmowanie poprzez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa gruntów od rolników gospodarujących na obszarach o dużym rozdrobieniu w ramach zamiany na nowe wydzielone z zasobu WRSP gospodarstwa.

3.1.3. Wprowadzanie przetargów ograniczonych na nabycie lub dzierżawę nieruchomości rolnych.

Będą w nich uczestniczyć wyłącznie rolnicy zamierzający powiększyć posiadane gospodarstwa, byli pracownicy PGR, repatrianci. Przetargi będą adresowane do jednej lub kilku wymienionych grup.

3.2. Poprawa stanu oświaty na terenach wiejskich.

Niski poziom wykształcenia na wsi jest podstawową barierą przemian w obszarze rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, dlatego też znaczne środki finansowe powinny być kierowane na poprawę sytuacji w tym zakresie. Inwestowanie w wykształcenie przynosi największe i najtrwalsze efekty, z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia jest to więc inwestycja najbardziej opłacalna.

3.2.1. W szkolnictwie średnim należy podjąć prace nad przystosowaniem

kwalfikacji zawodowych, wraz ze zmianą kierunków i profili kształcenie do wymogów gospodarczych.

Reforma edukacji powinna zakładać utworzenie nowoczesnej oferty programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. Nowe programy edukacyjne muszą uwzględniać funkcjonowanie w warunkach gospodarki rynkowej oraz potrzeby lokalnych rynków pracy. Istotnym elementem poprawy poziomu wykształcenia na wsi powinno być także organizowanie różnorodnych form pomocy dla młodzieży wiejskiej, podejmującej studia wyższe.

3.3. Tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej

3.3.1. Wspieranie przedsiębiorczości na terenach wiejskich

Wsparcie przyjmie formę zachęt dla inwestorów i przedsiębiorców poprzez rozbudowę systemu gwarancji i poręczeń, promocję wsi jako atrakcyjnego miejsca inwestowania, rozwój doradztwa dla osób podejmujących działalność gospodarczą.

3.3.2. Bezpośrednie wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy w formie dotacji, kredytów, niskoprocentowych pożyczek.

Działania te powinny być kierowane do gospodarstw małych obszarowo, mających na celu uzupełnienie dochodów z rolnictwa dochodami z innych źródeł, zrezygnowanie z produkcji rolniczej na rzecz emerytur lub podjęcie pracy wyłącznie poza rolnictwem.

3.4. Wzmocnienie roli rolników na rynku produktów rolnych

3.4.1. Przy dużej rywalizacji o rynek, gdy zaczęły powstawać hipermarkety, niezwykle ważną sprawą jest wzmocnienie rolników na rynku produktów rolnych.

Należy tego dokonać wspierając rozwój instytucji rynku pierwotnego. Mówiąc o rynku pierwotnym należy dostrzec niezwykle ważną rolę dla grup producentów rolnych. Grupy producenckie – to podstawowy element zorganizowanego rynku rolnego oraz ważny czynnik obserwacji, produkcyjnej restrukturyzacji rolnictwa, ułatwiający poprawę ekonomicznej efektywności gospodarowania. Grupa

producentów rolnych będzie mogła ubiegać się o kredyty preferencyjne i dotacje ze środków publicznych, wspierające realizację celów statutowych grup i ich związków.

3.4.2. Rozwój spółdzielczości rolniczej.

Spółdzielnie rolników – producentów umożliwiają członkom zwiększenie dochodów z gospodarstw przez współdziałanie w zaopatrzeniu w środki produkcji, przetwarzania, standaryzacji, marketingu i zbytu produktów rolnych. Zapewni to rolnikom udział w obrocie handlowym i przejęcie części marży handlowej z tytułu uczestnictwa w procesie zaopatrzenia i zbytu.

3.4.3. Utworzenie giełdy rolno-towarowej

Giełda organizacyjnie i kapitałowo powiązana z rolnikami, spółdzielniami, z związkami branżowymi oraz z innymi podmiotami, będzie spełniać liczne funkcje strategiczne w regionie aglomeracji śląskiej.

3.5. Ochrona środowiska naturalnego i zasobów krajobrazu.

Zasoby naturalne są niezbędnym czynnikiem produkcji w rolnictwie. Rolnictwo odgrywa rzadko docenianą, a istotną rolę w kształtowaniu środowiska oraz zachowaniu jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Sektor rolny jest także źródłem zanieczyszczeń i degradacji środowiska.

Obecny stan środowiska naturalnego wymaga podjęcia działań, w szczególności w odniesieniu do stanu zasobów glebowych i wodnych, gospodarki odpadami ochrony przyrody ożywionej i krajobrazu.

3.5.1. Wspieranie inwestycji służących ochronie środowiska.

W zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniami instrumentem pomocowym powinny być środki publiczne w formie dotacji celowych dla rolników na pokrycie kosztów budowy lub renowacji urządzeń do bezpiecznego magazynowania nawozów organicznych i kiszzonek np.: płyty na obornik, zbiorniki na gnojówkę, podłączenie budynków gospodarskich do instalacji kanalizacyjnych.

Samorządy lokalne powinny korzystać z dotacji celowych budżetu państwa oraz ze środków UE na dofinansowanie inwestycji infrastrukturalnych, służących ochronie środowiska. Dotyczy to budowy systemów kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków,

składowisk odpadów, w tym opakowań o pozostałości po środkach ochrony roślin.

3.6. Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich.

Poprawa stanu infrastruktury technicznej jest warunkiem powodzenia programu kompetencji w zakresie wyboru kierunków inwestowania samorządami terytorialnymi i oddanie do ich dyspozycji środków uzupełniających własne źródła finansowania inwestycji.

3.6.1. Rozwój infrastruktury technicznej na terenach wiejskich poprzez:

- dalszą rozbudowę sieci kanalizacyjnej,
- budowa zagrodowych oczyszczalni ścieków,
- promowanie selekcji odpadów w gospodarstwach rolnych,
- budowa wodociągów zbiorczych oraz rozwój urządzeń melioracji wodnych,
- rozwój telefonizacji, gazyfikacji łącznie z reelektryfikacją - to kolejny element świadczący o postępie technicznym wsi,
- budowa i modernizacja sieci dróg gminnych.

4. Powiat Lubliniecki regionem małych i średnich przedsiębiorstw

4.1. Prowadzenie spójnej polityki rozwoju przedsiębiorczości na terenie Powiatu Lublinieckiego przez władze gminne, miejskie, powiatowe i główne podmioty gospodarcze działające na naszym terenie.

4.1.1. Stworzenie stałej płaszczyzny współpracy, kontaktów i wymiany informacji

Zrealizowanie tego zadania umożliwiłoby wszystkim zainteresowanym stronom dokonania konsultacji i uzgodnień co do planów rozwojowych, strategii działania. Pozwoliłoby również na regularne wzajemne informowanie o bieżącej działalności stron, prowadzone dotąd sporadycznie i wyniku pojedynczych spotkań.

W wyniku takiej współpracy możliwe jest:

- prowadzenie racjonalnej polityki względem małych i średnich przedsiębiorstw na terenie całego powiatu poprzez utrzymywanie sprzyjającego klimatu inwestycyjnego (ulgi podatkowe, dostępność terenu pod działalność gospodarczą,

itp.) i odpowiedni marketing.

4.2. Stworzenie „Inkubatora Przedsiębiorczości”

Aspirowanie Polski do Unii Europejskiej wiąże się z otrzymywaniem środków pomocowych przeznaczonych na wspieranie prywatnych małych i średnich przedsiębiorstw. Ważnym jest zapewnienie przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi podmiotami i gminami ubiegającymi się o środki finansowe, a w konsekwencji inicjowanie przez nie wspólnych projektów. Sprawami tymi mógłby się zająć w szerokim wymiarze „Inkubator Przedsiębiorczości”. Jego zadaniem byłoby między innymi udzielanie pomocy osobom, które chcą prowadzić działalność gospodarczą w postaci informowania o procedurach rejestrowych, wypełnianie wniosków, udostępnianie bazy lokalowej itp. a także zbieranie informacji o podmiotach prowadzących działalność gospodarczą na terenie Powiatu, informowanie o projektach, przetargach, dostępnych preferencyjnych liniach kredytowych (także środki pomocowe z Unii Europejskiej), zamierzeniach inwestycyjnych i potrzebach zgłaszanych przez władze samorządowe.

Stworzenie „Inkubatora Przedsiębiorczości” mogłoby odbyć się pod auspicjami władz powiatowych, natomiast informacje do niego dostarczane byłyby na poziomie gmin. Aktywna rola w dostarczaniu informacji mogłaby przypaść także głównym podmiotom gospodarczym działającym na terenie powiatu jak i organizmom przedsiębiorców.

4.3. Przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych

4.3.1. Podjęcie działań promocyjnych, udostępnienia inwestorom zewnętrznym informacji gospodarczej

Ważną rolę w przyciąganiu inwestorów może odegrać aktywne promowanie powiatu na zewnątrz poprzez uczestnictwo jego przedstawicieli i organizacji gospodarczych w targach, wystawach, a także nawiązywanie kontaktów z regionami partnerskimi. Należy stworzyć „Inkubator Powiatowy”, gdzie powinny się także znaleźć oferty inwestycyjne z terenu całego regionu.

4.3.2. Podjęcie działań mających na celu ułatwienie inwestorom rozpoczęcie działalności gospodarczej

Należy zarezerwować w planach zagospodarowania przestrzennego gmin odpowiednie tereny pod działalność gospodarczą.

Pobudzając inwestycje ułatwiałyby jednocześnie gminom utrzymanie porządku i ładu przestrzennego oraz sprzyjało równomiernemu rozwojowi gospodarczemu w wymiarze terytorialnym. Dysponując przygotowanymi terenami łatwiej byłoby nakłonić przedsiębiorców a zarazem uniknąć ewentualnych konfliktów i niechęci społeczności lokalnych. Niezbędne z punktu widzenia ułatwień dla przedsiębiorców jest także dobre zorganizowanie komórek organizacyjnych urzędów gminnych, aby w jednym miejscu zapewnić kompleksową obsługę prawną i organizacyjną powstających przedsięwzięć.

4.4. Podniesienie poziomu inwestycji w infrastrukturze w Powiecie Lublinieckim

Barierą przedsiębiorczości w powiecie jest niski standard infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Przewyciężenie tego deficytu wymaga nie tylko koordynacji działań i precyzyjnego programu inwestycyjnego, ale także skutecznych zabiegów o uzyskanie środków finansowych. W tym zakresie istnieje szereg możliwości uzyskania przez powiaty i gminy zewnętrznego współfinansowania inwestycji, które należy rozważyć i wykorzystać, stawiając nacisk na środki finansowe przedakcesyjne Unii Europejskiej.

Tabela zbiorcza zadań realizacyjnych Strategii

Nr projektu	Nazwa	Jednostka organizacyjna	Mierniki oceny realizacji	Horyzont czasowy
1.	Powiat Lubliniecki obszarem czystego środowiska			
1.1.	Zorganizowanie systemu gromadzenia i składowania odpadów z terenu Powiatu			
1.1.1.	Informacja i edukacja w zakresie wprowadzonego systemu	Urzędy Miast i Gmin	Liczba osób objętych programem edukacyjnym	2000-2001
1.1.2.	Uruchomienie zmodernizowanego wysypiska odpadów komunalnych	Związek Komunalny	Termin uruchomienia wysypiska o planowanych parametrach	2000-2001
1.1.3.	Zapewnienie dochodowości gospodarki odpadami	Związek Komunalny	Termin uzyskania dochodowości	2002
1.2	Przywrócenie czystości terenów zielonych, wód i ścieków w Powiecie Lublinieckim			
1.2.1.	Skanalizowanie terenów zabudowanych w powiecie	Urzędy Miast i Gmin	Stopień skanalizowania	1999-2005
1.2.2.	Utworzenie „Międzygminnego Związku Komunalnego” d/s eksploatacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Urząd Powiatowy Urzędy Miast i Gmin	Termin utworzenia MZK	1999-2005
1.2.3.	Ochrona wód rzek Liswarty i Małej Panwi	Władze Powiatowe Miejskie i Gminne Ziemi Lublinieckiej		1999-2010
1.2.4.	Wyeliminowanie zanieczyszczeń wprowadzanych kanalizacją deszczową do wód powierzchniowych	Urzędy Miast i Gmin	Termin wyeliminowania zjawiska	1999-2005
1.2.5.	Powołanie „Powiatowej Straży Ekologicznej”	Rada Powiatu	Termin powołania Straży	2001-2003
1.3.	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego			
1.3.1.	Likwidowanie lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym przy jednoczesnym promowaniu czystych ekologicznie systemów grzewczych	Urzędy Miast i Gmin	Liczba zlikwidowanych kotłowni opalanych paliwem stałym	1999-2010

Strategia dla Powiatu Lublinieckiego

1.3.2.	Wyprowadzanie samochodowego transportu tranzytowego poza miasta i gminy	Zarząd Powiatu, Zarządy Miast i Gmin Ziemi Lublinieckiej		2000-2010
1.3.3.	Rozwijanie ekologicznego systemu tras rowerowych	Zarząd Powiatu, Zarządy Miast i Gmin Ziemi Lublinieckiej	Liczba kilometrów tras rowerowych	2000-2010
1.4.	Eliminowanie negatywnego wpływu hałasu na otoczenie			
1.4.1.	Wspieranie technologii zmniejszających poziom hałasu w otoczeniu zakładów produkcyjnych	Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska		1999-2005
1.4.2.	Budowa ekranów ochronnych wzdłuż dróg krajowych, na których przekroczony jest dopuszczalny poziom hałasu	Ministerstwo Transportu	Liczba kilometrów zabezpieczeń	2000-2010
2.	Ziemia Lubliniecka atrakcyjnym ośrodkiem turystycznym i rekreacyjnym			
2.1.	Wspieranie promocyjne turystyki i rekreacji na terenie Powiatu Lublinieckiego			
2.1.1.	Działania promocyjne na zagranicznych i krajowych rynkach turystycznych	Zarząd Powiatu, Zarządy Miast i Gmin Ziemi Lublinieckiej	Liczba i zakres akcji promocyjnych	1999-2001
2.2.	Restrukturyzacja i rozwój bazy sportowej na terenie Powiatu			
2.2.1.	Rozbudowa ośrodków sportu i rekreacji o zasięgu gminnym i powiatowym		Liczba i wielkość rozbudowanych obiektów	
2.2.2.	Budowa nowych ośrodków sportowo-rekreacyjnych, w tym sali sportowo-widowiskowej		Liczba i wielkość wybudowanych obiektów	
2.2.3.	Rozbudowa ośrodków hotelarskich i innych punktów noclegowych		Liczba powstałych miejsc noclegowych w rozbudowanych obiektach	
2.2.4.	Rozwój turystyki i rekreacji na terenach wiejskich i zalesionych		Potencjał usług turystycznych i rekreacyjnych w Powiecie	
2.2.5.	Zebranie informacji o terenach naturalnych zalewisk celem utworzenia zbiorników retencyjnych, które mogą być wykorzystane na cele turystyki i rekreacji		Termin skatalogowania informacji	

Strategia dla Powiatu Lublinieckiego

2.3.	Krzewienie kultury fizycznej, sportu i rekreacji wśród mieszkańców Powiatu			
2.3.1.	Realizacja Programu „Sport dla wszystkich”		Liczba osób objętych programem	
2.3.2.	Rozpowszechnianie sportu rodzinnego		Liczba uczestników imprez sportu rodzinnego	
3.	Powiat Lubliniecki obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich			
3.1.	Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych			
3.1.1	Realizacja programu rent strukturalnych	Ministerstwo Rolnictwa	Liczba osób objętych programem	2000-2010
3.1.2.	Przejmowanie gruntów przez AWRSP	Ministerstwo Rolnictwa	Powierzchnia gruntów przejętych przez AWRSP	1999-2010
3.1.3.	Nabycie nieruchomości rolnych	AWRSP	Liczba osób objętych programem	2000-2010
3.2.	Poprawa stanu oświaty na terenach wiejskich			
3.2.1.	Nowe programy edukacyjne	MEN	Liczba osób objętych kształceniem	1999-2015
3.3.	Tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej			
3.3.1.	Wspieranie przedsiębiorczości na terenach wiejskich	Ministerstwo Rolnictwa		1999-2010
3.3.2.	Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	Ministerstwo Rolnictwa	Liczba powstałych nowych miejsc pracy	200-1010
3.4.	Wzmocnienie roli rolników na rynku produktów rolnych			
3.4.1.	Wzmocnienie roli rolników na rynku rolnym			
3.4.2.	Rozwój spółdzielczości rolniczej			
3.4.3.	Utworzenie giełdy rolno-towarowej	Śląska Izba Rolnicza i Agencja Rynku Rolnego	Termin utworzenia giełdy	1999-2002
3.5.	Ochrona środowiska naturalnego i zasobów krajobrazu			
3.5.1.	Wspieranie inwestycji służących ochronie środowiska			
3.6.	Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich	Władze Miast i Gmin		1999-2015

3.6.1.	Rozwój infrastruktury technicznej			
4.	Powiat Lubliniecki regionem małych i średnich przedsiębiorstw			
4.1.	Prowadzenie spójnej polityki rozwoju przedsiębiorczości na terenie Powiatu Lublinieckiego	Zarząd Powiatu		2000-2010
4.1.1.	Stworzenie stałej płaszczyzny współpracy, kontaktów i wymiany informacji	Zarząd Powiatu, Zarządy Miast i Gmin	Częstotliwość spotkań i zakres wymiany informacji	2000-2010
4.2.	Stworzenie „Inkubatora Przedsiębiorczości”	Zarząd Powiatu, Zarządy Miast i Gmin	Termin powstania inkubatora	1999-2001
4.3.	Przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych			
4.3.1.	Podjęcie działań promocyjnych, udostępnienie inwestorom zewnętrznym informacji gospodarczej	Inkubator Przedsiębiorczości	Liczba akcji promocyjnych	1999-2003
4.3.2.	Podjęcia działań mających na celu ułatwienie inwestorom rozpoczęcie działalności gospodarczej	Inkubator Przedsiębiorczości		1999-2003
4.4.	Podniesienie poziomu inwestycji w infrastrukturze w Powiecie Lublinieckim		Wartość inwestycji infrastrukturalnych	